

Naar een vlinderatlas voor de duinen

Zoals in het vorige artikel al besproken is, zijn de duinen rijk aan vlinders. Dat is ook de reden dat vlinderaars graag een bezoek brengen aan de duinen.

Toch zijn er nog flinke delen van het duingebied waar we maar weinig vanaf weten.

Vandaar deze oproep om naar vlinders op zoek te gaan en uw waarnemingen aan ons door te geven.

Als we het databestand van De Vlinderstichting bekijken, blijken met name Zuid-Kennemerland, het Noordhollands Duinreservaat en Terschelling goed onderzocht te zijn. De andere delen moeten duidelijk nog verder onderzocht worden. Er zijn nog steeds vragen over de vlinders in de duinen: komen er populaties van het Bont zandoogje in de Noord- en Zuidhollandse duinen voor? Is de Aardbeivlinder nog aanwezig in het Noordhollands Duinreservaat? Zit de Zilveren maan ook op Schiermonnikoog? Komt de Kleine parelmoervlinder echt overal in de

duinen voor? En nog veel meer. Pas als alle duingebieden voldoende zijn onderzocht, kun je op deze vragen een antwoord krijgen. In de kaartjes op deze bladzijde staat aangegeven hoe de atlasblokken (blokken van 5x5 km, dus 25 km²) in de duinen de laatste jaren (vanaf 1987) zijn onderzocht.

Hoe bepaal je of een hok goed of slecht is onderzocht?

Er is een lijstje gemaakt van 8 soorten die in veel atlasblokken zouden moeten kunnen voorkomen. Dit zijn: Zwartsprietdikkopje, Kleine vuurvlinder, Icarusblauwtje, Landkaartje, Hooibeestje, Argusvlinder, Bruin zandoogje en Bont zandoogje.

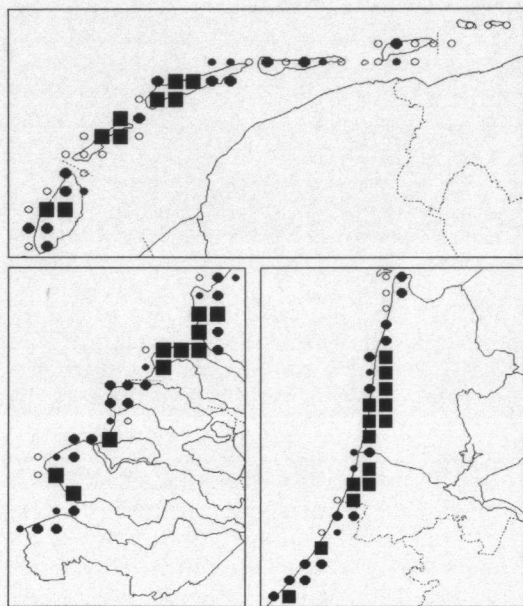
Als geen van deze soorten is gezien, kun je het gebied als niet onderzocht beschouwen (open bolletje). Zijn uit het hok waarnemingen bekend van 1 tot 3 van deze soorten dan wordt het hok als matig onderzocht beschouwd (kleine zwarte bol). Zijn 4 tot 6 van deze soorten gezien dan is het hok redelijk onderzocht (grote zwarte bol) en zijn er meer dan 6 van deze soorten aangetroffen dan kun je er van uitgaan dat het atlasblok goed is onderzocht (groot zwart vierkant).

Een aantal van de hokken dat nu als niet onderzocht wordt beschouwd, ligt voor het grootste deel in de Noordzee. Andere hokken waar maar weinig soorten zijn gezien, blijken grotendeels in de kwelder te liggen en hebben daarom maar weinig vlindersoorten. Voor de overige hokken geeft het kaartje een redelijk inzicht in de mate van onderzoek.

Naar een vlinderatlas voor de duinen

De hokken op de kaartjes stellen 25 km² voor en deze schaal is onvoldoende nauwkeurig om tot een gedetailleerd overzicht te komen van het voorkomen van de duinvlinders. Daarom willen we graag de komende jaren zoveel mogelijk vlinderwaarnemingen uit de duinen verzamelen op kilometerhokniveau. Dan kunnen we op gedetailleerde kaartjes vrij precies aangeven waar bepaalde vlindersoorten voorkomen. Deze kaartjes kun-

Overzicht van na 1987 goed en slecht onderzochte atlasblokken in de duinen. Voor verklaring symbolen zie tekst.

nen een belangrijke hulp zijn voor de beheerders van de duinen. De waardevolle vlindergebieden kunnen ze sparen en in minder waardevolle delen kunnen ze maatregelen nemen om te komen tot een herstel van de vlinderstand. De maatregelen die hiervoor worden genomen, zullen ook heel veel andere diersoorten ten goede komen. Zo kunnen de duinen nog waardevoller worden dan ze nu al zijn.

Hoe willen we dit bereiken?

De bedoeling is dat iedereen die wel eens in de duinen komt, zijn vlinderwaarnemingen doorgeeft aan De Vlinderstichting. Er zijn verschillende werkgroepen actief die zullen meewerken om 'hun' gebied zo volledig mogelijk te onderzoeken. Ook IVN-, NJN-, JNM- en KNNV-groepen die excursies houden in het duingebied kunnen veel aanvullende gegevens leveren.

Vlinderaars die in de buurt van de duinen wonen, kunnen een aantal kilometerhokken 'adopteren'. Adopteren houdt in dat je het hok met goed weer bezoekt in mei, juli en augustus en alle waarnemingen opschrijft en doorgeeft. Met deze drie bezoeken krijg je een redelijk beeld

van de soorten die in zo'n kilometerhok voorkomen.

De gegevens kunnen worden opgestuurd naar De Vlinderstichting en deze zorgt voor de verdere verwerking. Over twee jaar kunnen we opnieuw kijken hoe de duinen onderzocht zijn en dan kan speciale aandacht gegeven worden aan gebieden waar nog maar weinig naar vlinders is gekeken.

Wilt u niet graag op eigen houtje vlinderen, dan is het verstandig om u aan te sluiten bij een regionale vlinderwerkgroep. Er zijn zes regionale groepen die (een deel van) hun werkgebied in de duinen hebben. Hiernaast vindt u hierover meer informatie.

OPROEP:

Als u mee wilt werken geef dan al uw vlinderwaarnemingen uit de duinen aan ons door! Heeft u nog geen handleiding en formulieren, dan kunt u die aanvragen bij De Vlinderstichting, Postbus 506, 6700 AM Wageningen (08370-24224).

Vlinderwerkgroepen in de duinen

- **Friesland**
G. Bergsma,
Bosweer 29,
8426 GS Appelscha
- **De Windbreker**
R. Gronert,
Plein 1945 nr.9,
1755 NH Petten
- **Zuid-Kennemerland**
M. Eggenkamp,
van Oostzanenlaan 4-6,
2102 AX Heemstede
- **Voorne-Putten**
J. ten Thije,
Koperslager 72,
3225 GB Hellevoetsluis
- **Midden Zeeland**
H.J. Wagenaar,
Voorburcht 16,
4421 EN Kapelle (ZLD)
- **Zeeuws-Vlaanderen**
J. de Bakker,
Past. Willemstraat 5,
4586 AJ Lamswaarde